

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

STU
STATE
TAX
UNIVERSITY

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ФІНАНСОВОЇ
ПОЛІТИКИ

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЦЕДУРИ ПОПЕРЕДНЬОГО УЗГОДЖЕННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ РЕКОМЕНДАЦІЙ ОЕСР

5 липня 2022

КАРМАЛІТА МАРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА,
д.ю.н., доцент, в. о. директора НДІ фінансової політики

APA є важливим інструментом взаємодії контролюючих органів та платників податків, що використовується у світі протягом тривалого часу

Дає можливості:

забезпечити
податкову
визначеність для
платника податків

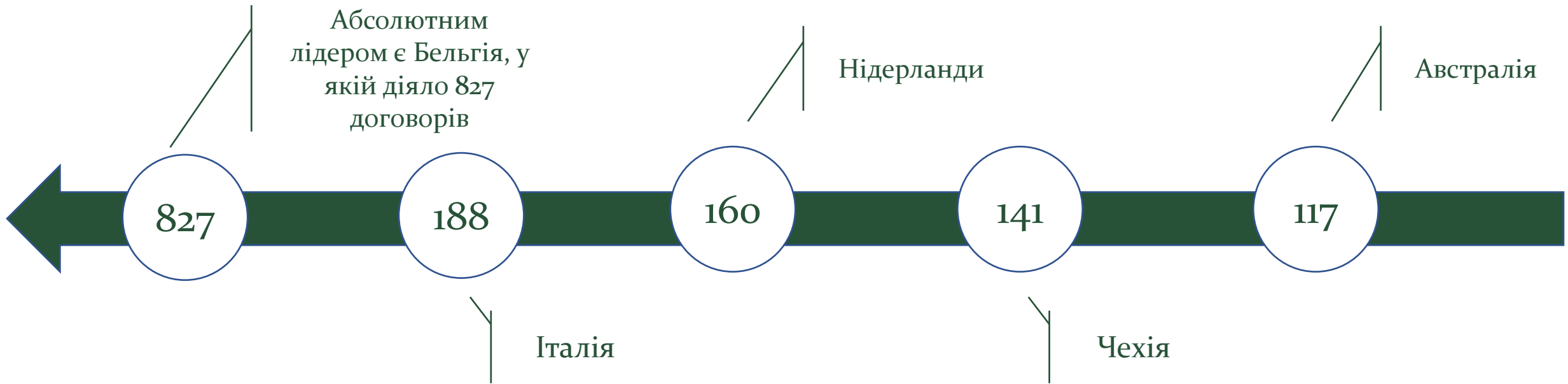
встановити баланс
приватного та
публічного інтересу
у найскладніших
податкових
правовідносинах
трансфертного
ціноутворення

запобігти
виникненню
податковим спорам

уникнути
розбіжностей в
підходах між
компетентними
органами різних
країн у контексті
міжнародного
оподаткування

підвищити рівень
компетентності кадрів
контролюючого органу за
рахунок поглиблення знань
та удосконалення навичок
його співробітників щодо
особливостей
трансфертного
ціноутворення в
конкретних галузях
економіки

Ряд країн мають значний досвід у реалізації заходів з успішного розгляду заявок платників податків

Окрім того, держави-члени ЄС укладають такі договори переважно з державами, які також входять до ЄС: станом на 2019 рік між державами-членами ЄС було укладено **1041 АРА**, а між державами ЄС і іншими державами діяло **593 АРА**

В Україні правові засади функціонування АРА сформовані ще у 2015 році.

Ключові положення АРА закріплені у **п. 39.6 ст. 39 Податкового кодексу України та Порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 р. № 1114, що набув чинності 01.01.2022 р.**

The logo consists of a dark green square containing the white text 'ARA'. A dark green arrow points from the right side of the square towards the text on the right.

АРА

процедура між великим платником податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, під час якої узгоджуються критерії для визначення відповідності умов контрольованих операцій, що здійснюються або будуть здійснені великим платником податків, принципу «витягнутої руки» на підставі договору на обмежений строк

Основні тенденції АРА:

1

- Зміцнення тенденції щодо укладення дво- та багатосторонніх АРА. Прикладом держав, які не надають можливість платникам податків ініціювати односторонні АРА є Данія, Ірландія та Швеція

2

- Забезпечення рівного доступу до можливості укладення АРА для усіх платників податків, які підпадають під вимоги механізму контролю за трансфертним ціноутворенням

3

- Право також поширювати дію односторонніх АРА на податкові періоди до того, в якому він був підписаний, але не далі податкового періоду, в якому подано заяву про відкриття процедури. З 1 січня 2021 року опція rollback стала можливою при укладенні двосторонніх та багатосторонніх АРА

4

- Платність АРА, розмір якої залежить від загального обороту платника податків

5

- Пролонгація АРА. Договір може бути продовжений на термін за згодою сторін. Для цього платнику податків потрібно подати заявку на поновлення до закінчення терміну дії чинного АРА

СТРУКТУРА

попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях Advance pricing arrangements (APA)

Країна

1. Учасники APA

Австралія	1) платники податків; 2) податкове(і) відомство(а); 3) незалежні експерти, якщо необхідно
Сполучене Королівство	1) британські бізнес-резиденти; нерезиденти, що торгують через постійне представництво; 2) британські резиденти, що торгують через постійне представництво за межами Сполученого Королівства; 3) команда з ТЦ в HMRC, менеджер з комплаєнсу (якщо є)
США	платники податків у США, які належать до контрольованої групи за критерієм володіння або контролю, Advance Pricing and Mutual Agreement Program of US IRS

продовження

Країна

2. Процедура проведення підготовчого розгляду питання щодо проведення процедури узгодження ціноутворення

Австралія	Проводяться з платниками семінар з відбору релевантних випадків; попередні обговорення; семінар з розгляду запитів АРА
Сполучене Королівство	Існує процедура «вияву інтересу», мета якої ще до підготовки всього пакету документації спілкування з платником і виявлення перспектив і реалістичних термінів укладення АРА
США	<p>Добровільна, за виключенням таких випадків:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) якщо платник податків має намір укласти односторонній АРА для врегулювання питань, які можуть бути охоплені дво- або багатостороннім АРА на підставі договору про уникнення подвійного оподаткування; б) платник податків очікує отримання дозволу на подання прискореної АРА відповідно до ст. 3.04(2) Порядку (наприклад, при пролонгації АРА); в) питання, які предметом узгодження, стосуються або можуть очікувано стосуватись (i) ліцензії чи іншої передачі нематеріальних активів у зв'язку з чи розробку таких активів згідно з домовленостями про їх розробку, (ii) глобальної торгової домовленості, (iii) реструктуризації бізнесу чи використання нематеріальних активів, право власності на які змінюється внаслідок реструктуризації бізнесу; (iv) залучення некорпоративних утворень, «прозорих» утворень, гібридних структур чи утворень, які не приймаються до уваги для цілей оподаткування в США

продовження

Країна

3. Процедура проведення попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях

Австралія	<ol style="list-style-type: none"> 1) Аналіз і оцінка заявки АРА; 2) Проведення переговорів; 3) Підписання договору.
Сполучене Королівство	<ol style="list-style-type: none"> 1) Зустріч перед подачею документів; 2) Подання заявки; 3) Підготовка необхідної супутньої документації для подачі заявки; 4) Повідомлення про схвалення заявки.
США	<ol style="list-style-type: none"> 1) Стадія визначення платником податків прийнятності АРА, в т.ч. анонімне звернення в рамках неформальних консультацій; 2) Збір інформації платником податків та функціональний аналіз; 3) Підготовка документів для подання звернення щодо укладення АРА, в т.ч. проведення підготовчої зустрічі з IRS; 4) Повідомлення від IRS щодо прийняття звернення; 5) Проведення початкового обговорення (opening conference) з платником податків та/або направлення платнику податків уточнюючих питань (за необхідності); 6) Процедура оцінки можливості укладення АРА зі сторони IRS з можливістю направлення додаткових запитань платнику податків, виїзду на місця і т.д.; 7) Презентація платника податків за ініціативою IRS при можливій участі іноземного компетентного органа у випадку звернення щодо дво- чи багатостороннього АРА; 8) Проведення процедури взаємного узгодження з метою укладення АРА у випадку звернення щодо дво- чи багатостороннього АРА; 9) Фіналізація АРА.

продовження

Країна

4. Укладення угоди АРА

Австралія	Термін для підготовки односторонньої АРА коливався від 10 до 33 місяців, багатосторонньої АРА – від 16 до 50 місяців, а для підготовки багатосторонньої АРА знадобилося майже 66 місяців
Сполучене Королівство	Триває близько 3-х років
США	АРА підписується платником податків та очільником Advance Pricing and Mutual Agreement Program. Набуває чинності з моменту підписання усіма уповноваженими сторонами

5. Контроль за виконанням АРА

Австралія	Платники повинні надавати щорічні звіти з комплаєнсу
Сполучене Королівство	Щорічно надсилається стандартизована звітність про слідування всім визначеним умовам
США	Податкові органи не можуть переглядати застосовані методи, але обмежуватимуть дослідження податкової звітності за будь-який рік, охоплений АРА, такими питаннями: 1) дотримання умов АРА; 2) достовірність істотних даних в щорічному звіті щодо АРА; 3) коректність додаткових даних та обрахунків, використаних при застосуванні узгоджених методів (ст. 7.03 Порядку). Крім того, податкові органи можуть проводити перевірку та пропонувати коригування без скасування АРА чи зміни відповідних положень. Платник може погодитись з ними або оскаржити їх як у адміністративному, так і судовому порядку

продовження

Країна

6. Продовження чинності дії АРА

Австралія	Поновлення АРА відбувається за тією ж процедурою, але команда податкового відомства намагається оптимізувати процеси, щоб скоротити час і документацію
Сполучене Королівство	-
США	За запитом платника податків. Прискорений порядок АРА є застосовним у цьому контексті, якщо платник податків може обґрунтовано довести відсутність істотних змін в ключових факторах АРА (факти та обставини, застосовні методи, предмет узгодження тощо). Такий запит повинен бути поданий не пізніше 9 місяців до кінця останнього року, охопленого дією АРА

7. Скасування/ чинності дії АРА

Австралія	Наприклад, якщо платник надав неправдиву інформацію, контролюючий орган може ініціювати перегляд чи скасування АРА або якщо не наданий щорічний звіт з комплаєнсу
Сполучене Королівство	Можливе відкликання АРА до набуття його чинності за умови надсилання платником офіційного листа
США	Підстави: шахрайство, зловживання або неналежне ставлення платника податків, зокрема, але не виключно, стосовно істотних фактів у зверненні щодо укладення АРА або наступних поданнях, а також відсутність добросовісного дотримання умов АРА. Скасування відбувається з початку першого року, охопленого АРА

продовження

Країна

8. Втрата чинності дії АРА

Австралія	-
Сполучене Королівство	Після закінчення терміну дії АРА. HMRC не відкликає АРА, доки не пояснить платнику причину і не дасть можливість її усунути
США	Підстави: викривлення або помилка щодо істотних фактів, неповідомлення істотних фактів, несвоєчасне подання річного звіту, відсутність добросовісного дотримання умов АРА. Втрата чинності зазвичай датується початком звітного року, в якому були порушені відповідні критичні припущення, або ж початком звітного року, якого стосується викривлення, помилка, недекларування або ж недотримання

9. Сплата коштів за розгляд АРА і їх використання

Австралія	Плата відсутня
Сполучене Королівство	HMRC не стягує плати, втім, інші адміністрації, зокрема, під час попереднього звернення можуть стягувати деяку плату
США	Внесення відповідних коштів передбачається до початку процедури: 1) USD 60 000 за кожне звернення щодо АРА, якщо не передбачено іншого; 2) USD 35 000 за кожне звернення щодо пролонгації АРА, що не пропонує істотного розширення сфери АРА чи істотної зміни у відповідних методах (за виключенням оновлення результатів відповідно до таких методів) при умові, що відповідні факти залишаються практично без змін, якщо лише така пролонгація не стосується АРА для незначних випадків (small case АРА); 3) USD 30 000 за кожне звернення щодо АРА у незначних випадках; 4) USD 12 500 за кожну зміну в поточному одно-, дво- чи багатосторонньому АРА

продовження

Країна

10. Публічність АРА

Австралія	-
Сполучене Королівство	Вся документація і дані щодо АРА підпадають під ті ж самі норми про конфіденційність, що і інша інформація від платника, яка надається до HMRC
США	АРА є конфіденційними

11. Інші питання АРА

Австралія	Тривалість дії АРА зазвичай становить 3-5 років
Сполучене Королівство	Можливі одно- і двосторонні АРА, але HMRC надає значну перевагу двостороннім АРА
США	Прискорена процедура АРА для незначних випадків (small case АРА), якщо платник податків відповідає таким умовам: 1) контрольована група має доходи від продажів менше USD 500 000 000 в кожному з трьох попередніх років; 2) сукупний розмір запропонованих транзакцій не перевищує USD 50 000 000; 3) сукупна вартість будь-якої передачі прав чи прав на використання нематеріальних активів не очікується, що повинна перевищувати USD 10 000 000 в будь-якому з років, що мають бути охоплені АРА; 4) відсутні пропозиції щодо включення нематеріальних активів, які виникають чи пов'язані з домовленостями щодо розробки таких нематеріальних активів

Дякую за увагу!